

§ 20

Tiggeriförbud och upphörande av understödjande av tiggeri

Remiss från kommunstyrelsen av motion 2015:12 (KS-dnr 106-524/2015) av Maria Danielsson m.fl (SD).

Beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.
2. Omedelbar justering

Ärendet

Maria Danielsson m.fl. (SD) har väckt en motion, i vilken de uppmanar fullmäktige att besluta om att det i stadens allmänna ordningsföreskrifter 14 § ska intas ett allmänt förbud mot tiggeri. Motionärerna yrkar också på att staden inte ska bevilja medel, livsmedel, bohus och på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare. Stadsdelsförvaltningen utgår ifrån att stadsledningskontorets juridiska avdelning kommer att redogöra för huruvida det är möjligt att införa ett tiggeriförbud i stadens ordningsföreskrifter.

Förvaltningen får påminna om kommunens yttersta ansvar och skyldigheten att undanröja tillfällig nöd om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt. Detta skulle kunna innebära att den enskilde, efter ansökan och prövning, beviljas enstaka bidrag till matpengar, logi samt en biljett hem.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kistas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 13 augusti 2015.
Dnr 1.5.1.-247-2015.

Förslag till beslut

Ordföranden Mia Päärni m.fl. (S) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Benjamin Dousa m.fl. (M) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Burhan Yildiz (FP) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Mia Päärni (S) ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden antagit förvaltningens förslag till beslut.

Reservation 1

Vice ordföranden Benjamin Dousa m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut enligt följande.

Stadsdelsnämnden beslutar följande.

1. Nedanstående text utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Förbud löser inte fattigdom

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Moderaterna vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Moderaterna välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Reservation 2

Ledamoten Burhan Yildiz (FP) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut enligt följande.

Att rekommendera kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Att därutöver anföra följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohus eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon slutlig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Särskilt uttalande

Ordföranden Mia Päärne m. fl. (S), Ledamoten Ahmet Music (MP) och Estanislao Mboro (S), tjänstgörande ersättare för Leo Ahmet (V), anmälde ett gemensamt särskilt uttalande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Tiggande personers närvaro i det offentliga rummet har tydliggjort att de sociala villkoren är olika i vår värld. Det lämnar oss inte oberörda. I Kista har angrepp på tiggare och tiggares tillhörigheter begåtts vilket är helt oacceptabelt. Samtidigt som många slutit upp i att försöka ge tiggare en dräglig vistelsetid vilket visar att många ändå engagerar sig i utsatta människors situation.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.